

Munkabiztonság rovatunkban szó lesz a közúti balesetek, munkabalesetek vizsgálatáról, a járások és járási (fővárosi körzeti) hivatalok, mint a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységeiről, valamint a 40/2012. (VIII. 13.) BM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet módosításáról.

Ezt a **Kitekintő**, az új szabványok és jogszabályok követik, végül ismét egy **munkabaleset tanulságait** ismerhetik meg.

Munkabiztonság

1299/2012. (VIII. 13.) Korm. határozat a munkabalesetben elhunyt, valamint megrokkant munkavállalók emléknapijéről

„A Kormány

1. az értéktanteremtő munka megbecsülése, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges feltételek megteremtésének elősegítése érdekében szükségesnek tartja, hogy minden évben történjen megemlékezés a munkabalesetben elhunyt, valamint megrokkant munkavállalókról. Ezért április 28. napját a munkabalesetben elhunytak, valamint megrokkantak emléknapijává nyilvánítja.

2. felkéri a munkáltatókat és a munkavállalókat, hogy – a munkavégzés egészséget nem veszélyeztető és biztonságos feltételeinek megteremtéséhez fűződő összetársadalmi érdek hangsúlyozása mellett – minden évben április 28-án emlékezzenek meg a munkabalesetben elhunyt, valamint megrokkant munkavállalókról.

Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.”

Április huszonnyolcadika a munkabalesetben elhunytak és megsérültek nemzetközi emléknapija, egyúttal a *Munkavédelem Világnapja*. A megemlékezést először 1984-ben a *Kanadai Közal-kalmazottak Szakszervezetének* tagjai tartottak azok tiszteletére, akik munkájuk következtében veszítették életüket.

Tartalom

**Szerzők: Felföldi Krisztina,
Kálmán László**

A kézirat lezárásának dátuma: 2012. augusztus 20.

Munkabiztonság

- 1299/2012. (VIII. 13.) Korm. határozat a munkabalesetben elhunyt, valamint megrokkant munkavállalók emléknapijéről
- A nemzetgazdasági miniszter közleménye a Nemzeti Munkaügyi Hivatal jogelődje, az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Felügyelőség által a munkavédelmi jellegű bírságok felhasználására kiírt pályázati eredményekről
- A járások és járási (fővárosi körzeti) hivatalok, mint a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységei
- 40/2012. (VIII. 13.) BM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet módosításáról

A hónap témája

- Közúti baleset – munkabaleset

Kitekintő

- Hírek
- Szabványok
- Jogszabályok

Egy munkabaleset tanulságai

- Gravitáció

Tisztelt Előfizetőnk!

Honlapunkon letölthető, szerkeszthető Word formátumú **iratmintákat talál!**

Honlapunk címe, melyen a szolgáltatás elérhető: **www.forum-szaklapok.hu**

Felhasználói név: **MVszaklap**

Jelszó: **munka55**

Munkavédelemmel kapcsolatos kérdéseit az alábbi e-mail címre várjuk: **olvasoikerdesek@forum-media.hu**

A hagyomány az USA-n keresztül terjedt el és vált szokássá az egész világon, így ezen a napon világszerte megemlékeznek az elhunyt, megsérült vagy megbetegedett dolgozókról. Az emléknaphoz a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) is csatlakozott *Munkavédelmi Világnap* elnevezéssel, azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet a munkahelyi balesetek és megbetegedések megelőzésére, s hozzájáruljon a biztonságos és egészséges munkavégzési feltételek kialakításának fontosságára. Az emléknapi kormányzati deklarálása ezt tette teljessé.

Az *Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség* statisztikai adatai szerint az *Európai Unió* tagállamaiban évente:

- a munkahelyen összefüggő baleset és megbetegedés következtében 151 300 haláleset következik be,
- a halálos munkabalesetek száma évente megközelíti a 9 ezret.

Magyarországon 2011-ben a hivatalos statisztika szerint 80 munkavállaló veszítette életét munkahelyi baleset következtében. Maradandó egészségi károsodással járó csonkulásos baleset ért 190 munkavállalót.

A nemzetgazdasági miniszter közleménye a Nemzeti Munkaügyi Hivatal jogelődje, az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Felügyelőség által a munkavédelmi jellegű bírságok felhasználására kiírt pályázati eredményekről

A munkavédelemről szóló *1993. évi XCIII. törvény* 80.§ (2) bekezdése és a munkavédelmi jellegű bírságok pályázati, valamint információs célú felhasználásának részletes szabályairól szóló *32/2009. (XII. 23.) SZMM rendelet* alapján támogatásban részesültek listája letölthető pdf formátumban megtalálható a *Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság* honlapján.

A pályázatok alapján:

- 4 pályázónak részesült 50%-os visszatérítendő támogatásban,
- 94 pályázó pedig vissza nem térítendő támogatást kapott.

A megítélt támogatások legkisebb összege 350 ezer Ft., legnagyobb összege 42 millió Ft. volt.

A támogatásról való megállapodás létrejöttének feltétele, hogy a pályázó a szerződés megkötéséig eleget

tegyen a vonatkozó jogszabályokban és a pályázati kiírásban meghatározott feltételeknek.

A járások és járási (fővárosi körzeti) hivatalok, mint a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységei

A kormányzati munka kiemelt céljai közé tartozik a helyi és területi közigazgatási rendszer teljes szervezeti megújítása, hatékonyságának javítása, és a struktúra átláthatóbbá tétele.

A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló – 2012. 07. 07. –n hatályba lépett - *2012. évi XCIII. törvény* a törvényesen és átláthatóan működő, a közszolgáltatásokat maradéktalanul biztosító Állam működési feltételeinek a megteremtéséhez, valamint a helyi államigazgatási rendszer megújításához, hatékonyságának további növeléséhez és a struktúrájának átláthatóbbá tételéhez biztosítja a jogi feltételeket.

A járások és járási (fővárosi körzeti) hivatalok a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységeiként kerülnek felállításra 2013. január 1-jével.

2013. január 1-jével ismét létrejönnek a magyar közigazgatás egykor szerves egységét képező járások és járási hivatalok, amelyek egykor elválaszthatatlan részei voltak a magyar közigazgatásnak.

A járási hivatal legfontosabb feladata a megyei szintnél alacsonyabb szinten intézendő államigazgatási feladatok ellátása lesz. A járási hivatalokhoz kerülnek:

- fő szabály szerint a jegyző – kivételesen a polgármester, illetve a polgármesteri hivatal ügyintézője - hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyek,
- a megyei kormányhivatalok szakigazgatási szervei kistérségi kirendeltségeinek, ügyfélszolgálatainak, irodáinak feladat – és hatáskörébe tartozó ügyek.

A jegyzők, kivételesen polgármesterek által ellátott kb. 12 millió hatósági ügy 90 %-a eddig is államigazgatási jellegű volt, ez azt jelenti, hogy ekkora tömegű – az állam által áthárított - pluszfeladat hárult eddig az önkormányzatokra, jegyzőkre. Az új feladatmegosztásnak köszönhetően az összes államigazgatási ügy több mint 40%-a kerül vissza az államot képviselő járási hivatalokhoz.

A járási hivatalokban – a fővárosi és megyei kormányhivatalokhoz hasonlóan – **törzshivatal és szakigazgatási szervek kerülnek kialakításra.** Ennek megfelelően a járási hivatal szervezete magába foglalja:

- a megyei kormányhivatal jelenlegi szakigazgatási szervezeteinek kirendeltségeit,
- a járásszékhely polgármesteri hivatalának államigazgatási feladatokat ellátó részét (ideértve az okmányirodát),
- a nem járásszékhelyen működő okmányirodát,
- a nem járásszékhelyen működő polgármesteri hivatalokban a járásszékhelyi hivatalokba kerülő államigazgatási feladatokat ellátó ügyintézőket.

A kormány megbízott a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalainak felállítására előkészítésére, valamint az átadás-átvételi megállapodás előkészítésére járási biztost, járási biztosokat nevezhet ki. A járási biztos megbízatása határozott időre, de legkésőbb 2012. december 31-ig szól.

A fővárosi és megyei kormányhivatal foglalkoztatotti állományába kerülnek a települési önkormányzati hivataloknál az átvett államigazgatási feladatokat ellátók álláshelyei, valamint az átkerülő államigazgatási feladatokkal arányos számú, az átkerülő feladatokat ellátó köztisztviselők, amennyiben megfelelnek a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvényben és annak végrehajtási rendeleteiben meghatározott képesítési feltételeknek.

2012. évi XCIII. törvény a járási hivatalok kialakításával kapcsolatban további 78 törvényt módosított.

107. sz. Magyar Közlönyben megjelent - a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló - 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet alapján:

- **a főváros mind a 23 kerületében,**
- **vidéken pedig 175 helyen lesz járási hivatal 2013-tól,** amelyek az államigazgatási feladatokat veszik át a jegyzőktől.

A rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza a **járási hivatalok székhelyeit és illetékességi területüket.** A járási hivatalok illetékessége az 1. mellékletben meghatározott településekre terjed ki. A járási hivatal a feladatait az illetékességébe tartozó települések tekintetében kirendeltségek és települési ügysegédek útján is elláthatja.

A most elfogadott járási székhelyek listája a jövőben módosulhat. A kormány biztosítja a településeknek arra a lehetőséget, hogy javaslatot telessenek a más járáshoz történő átcsatolásukra, vagy önálló, új járás

kialakítására. A kormányhivatal feladata lesz megvizsgálni, hogy indokolt-e a település kérése pl.:

- valóban hatékonyabbá tenné-e a feladatellátást a más járáshoz való átsorolás, illetve
- a kormányhivatal mérlegeli azt is, hogy a közlekedési feltételek változása befolyásolja-e a járási székhely megközelítését.

Az átcsatolásról a közigazgatási és igazságügyi miniszter javaslata alapján a Kormány hozhat döntést. A miniszter a javaslatát az általános önkormányzati választások évében április 30-ig nyújtja be a Kormány számára, valamennyi az adott időszakban beérkezett kezdeményezés tekintetében. A Kormány döntése alapján **településnek másik járáshoz történő átcsatolására, illetve új járási hivatal kialakítására az általános önkormányzati választások napjával kerülhet sor.**

A járási hivatal szakigazgatási szervei:

- **a járási gyámhivatal** a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatok ellátására,
- a járási építésügyi hivatal az építésfelügyeleti hatósági és egyes jogszabályokban meghatározott építésügyi hatósági feladatok ellátására,
- **a járási hivatal állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző szakigazgatási szerve** az élelmiszer-biztonsági, élelmiszerminőség-ellenőrzési, takarmányellenőrzési élelmiszerlánc-felügyeleti, és állategészségügyi, illetve a falugazdász-hálózat útján ellátott egyes földművelésügyi feladatok ellátására,
- **a járási földhivatal** az ingatlanügyi és telekalakítási feladatok ellátására,
- **a járási hivatal munkaügyi kirendeltsége** a foglalkoztatási, munkaerő-piaci feladatok ellátására,
- **a járási népegészségügyi intézet** a népegészségügyi feladatok ellátására.

A járási szakigazgatási szerv illetékessége megegyezik a járási hivatal illetékességével.

A kormányrendelet alapján 2013. október 1-jétől a járási hivatalok integrált ügyfélszolgálatot (kormányablakot) működtetnek. A tervek szerint az okmányirodák bázisán alakítják ki a kormányablak-rendszert. A területi közigazgatási reform távlati célja az egyablakos ügyintézés biztosítása az ügyfelek számára, hogy az állampolgárok egyetlen helyen, a – 2013 végéig kialakítandó – kormányablakoknál tudják majd hivatalos ügyeiket intézni.

40/2012. (VIII. 13.) BM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet módosításáról

Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve az épületek energiahatékonyságáról a hasonló című és tartalmú 2002/91/EK irányelv átdolgozása, 2010. május 19-én jelent meg a Hivatalos Lap L 153. számában.

Az irányelv előírásait 2012. július 9-ig kellett bevezetni a nemzeti jogba. Az irányelv az előírások alkalmazására több különböző határidőt is megállapít.

Az EU direktíva talán legfontosabb követelménye a közel zéró primer energiafogyasztás és a közel zéró CO₂ kibocsátás eléréséhez szükséges építészeti és épületgépészeti feltételek megteremtése.

Az épületek energiahatékonyságának növelését előirányozó 2010/31. EU direktívának megfelelően módosultak, illetve kiegészültek a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet egyes előírásai. A rendelet módosításai az épületek energiahatékonyságáról szóló, 2010. május 19-i 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv több pontjának továbbá I. mellékletének való megfelelést szolgálja

A módosítás bővítette, illetve pontosította a rendelet alkalmazásával kapcsolatos fogalmak körét a következők szerint:

„2. § E rendelet alkalmazásában

1. *alternatív rendszer: a megújuló energiaforrásokon alapuló decentralizált energiaellátási rendszer, a kapcsolt energiatermelés, a táv- vagy tömbfűtés és -hűtés, vagy a hőszivattyús rendszer;*
2. *épületelem: a határoló szerkezetek vagy az épületgépészeti rendszerek valamely eleme;*
3. *épületgépészeti rendszer: az épület vagy önálló rendeltetési egység fűtésére, hűtésére, szellőztetésére, melegvíz-ellátására, világítására, vagy ezek kombinációjára szolgáló berendezések és vezetékrendszerek összessége;*
4. *határoló szerkezet: az épület fűtött, szellőztetett, hűtött belső helyiségeit a külső környezettől vagy az épület fűtetlen, szellőzés nélküli helyiségétől elválasztó épületszerkezet;*
5. *jelentős felújítás: a határoló szerkezetek összes felületének legalább a 25%-át érintő felújítás;*
6. *kapcsolt energiatermelés: hő- és villamos vagy mozgási energia egyetlen folyamat során, egyidejűleg történő előállítás;*

7. *meglévő épület: az e rendelet hatálybalépése előtt használatbavételi engedéllyel rendelkező épület;*
8. *összesített energetikai jellemző: az épület energiafelhasználásának hatékonyságát jellemző számszerű mutató, amelynek kiszámítása során figyelembe veszik az épület telepítését, a homlokzatok benapozottságát, a szomszédos épületek hatását, valamint más klimatikus tényezőket; az épület hőszigetelő képességét, épületszerkezeti és más műszaki tulajdonságait; az épületgépészeti berendezések és rendszerek jellemzőit, a felhasznált energia fajtáját, az előírt beltéri légállapot követelményeiből származó energiaigényt, továbbá a sajátenergia-előállítást;*
9. *primerenergia: az a megújuló és nem megújuló energiaforrásból származó energia, amely nem esett át semminemű átalakításon vagy feldolgozási eljáráson.”*

A módosult 5. § a **hatósági rendeltetésű állami tulajdonú közhasznú** és az 1000 m² feletti hasznos alapterületű új épületek tervezése esetén előírja, hogy a műszaki dokumentációban vizsgálni kell az alternatív rendszerek alkalmazásának lehetőségét műszaki, környezetvédelmi és gazdasági szempontból a 4. sz. melléklet **vagy az MSZ EN 15 459** szabványban leírt számítási módszer szerint.

Az alternatív rendszerek elemzését el lehet végezni egyedi épületekre vagy hasonló épületek csoportjaira vagy azonos területen levő, azonos adottságú épülettípusokra vonatkozóan, illetve közös fűtési vagy hűtési rendszer esetében valamennyi, a rendszerre rákötött épületre vonatkozóan is.

A módosult 6. § szerint a meglévő hatósági rendeltetésű állami tulajdonú közhasznú, és az 1000 m² feletti hasznos alapterületű épület:

- energia megtakarítási célú felújításakor az építésszerűelési munkával érintett épületelemeknek meg kell felelniük az 1. melléklet I. és V. részében meghatározott követelményeknek,
- bővítésekor, ha a bővítés mértéke nem haladja meg a bővítendő épület hasznos alapterületének 100%-át, az új határoló szerkezeteknek meg kell felelniük az 1. melléklet I. és V. részében meghatározott követelményeknek,
- előbbinél nagyobb mértékű bővítése, vagy jelentős felújítása esetében a 3. § szerinti előírásokat kell alkalmazni.
- jelentős felújítását megelőzően az alternatív rendszerek alkalmazásának lehetőségét és a gazdaságos megvalósíthatóságot a módosult 5. § - ban előírt módon vizsgálni és dokumentálni kell.

Az előbbi követelményeket a módosító rendelet szerint 2013. július 9-étől – függetlenül az alapterület nagysá-

gától, vagy rendeltetésétől – a meglévő épületekre kell alkalmazni.

A rendelet mellékletei módosultak:

- az 1. sz. melléklet kiegészült V. pontként az épületgépészeti rendszerre vonatkozó előírásokkal,
- a régi helyett új 2. sz. melléklet lépett hatályba a „Számítási módszer” címszó alatt
- a régi helyett új 3. sz. melléklet lépett hatályba a „Jelölések, a számítás során használt fogalmak és tervezési adatok” címszó alatt,
- a 4. sz. melléklet új címe: „Új épületek alternatív rendszerének vizsgálata”

Az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet módosítása lényegében azt jelenti, hogy:

- néhány táblázat módosult, bővül és kisebb korrekciók történtek,
- néhány új fogalmat integrálni kellett a hazai rendeletbe,
- lényeges változás, hogy minden felújítás esetén a határoló szerkezetekre vonatkozó követelményeket be kell tartani, akkor is, ha a felújítás csak kismértékű és/vagy részleges,
- új elem, hogy pontosítja a rendelet a bővítésnél a követelményeket, bekerültek a rendeletbe az épületgépészeti rendszerekre vonatkozó követelmények is.

A hónap témája

Közúti baleset – munkabaleset

Hazánkban az utóbbi 10 évben megközelítően azonos közlekedési feltételrendszer mellett a közúti forgalom tovább növekedett. Folytatódott az a korszerűsítési folyamat, amely elsősorban a közúthálózat fejlesztésében, a közúti gépjárműállomány minőségi cseréjében, a közúti jelzésrendszer javításában jelentkezik. A közúti forgalom dinamikus növekedését döntően:

- a hazai gépjárműállomány folyamatos növekedése,
- a hazai és nemzetközi közúti áru és személyszállítás mind nagyobb részaránya okozza.

Magyarországon 2011 évben:

- 15 800 személyi sérüléssel baleset történt,
- közülük halálos kimenetelű 646 baleset,
- súlyos sérüléssel végződött 5 165,
- könnyű sérülés pedig 14 998 esemény volt.

Kiemelést kíván, hogy az összes személyi sérüléssel baleset:

- 4%-a halálos kimenettel,
- 32%-a súlyos sérüléssel,
- 64%-a pedig könnyű sérüléssel végződött.

A gépjárművezetők ittas állapotban 1 583 balesetet okoznak, részarányuk az összes baleseten belül 10%.

A balesetek főbb okai

A balesetek oksági összetétele azt jelzi, hogy arányában az okok és az okozók alig változtak. Továbbra is a balesetek döntő többsége – az összes baleset 85-87%-a – a járművezetők hibájából következik be. A járművezetők által okozott balesetek fő okai:

- szabálytalan irányváltoztatás, haladás és bekanyarodás,
- sebesség helytelen megválasztásából elsőbbségi jog meg nem adásából,
- előzés szabályainak megszegéséből erednek.

A gyalogosok baleseteinek többségét az úttestre történő figyelmetlen lelépéssel, szabálytalan áthaladással és a közúti forgalomirányító jelzőlámpáknál a tilos jelzésen történő áthaladással okozzák. A balesetek 1-2%-a műszaki, pálya-hiba és egyéb ok miatt következik be.

A közlekedési balesetek jelentős része munkabalesetnek minősül, mert:

- a járművezetők szervezett munkavégzésük során okoznak, szenvednek balesetet,
- illetve a gépjárművön lévő, a munkáltató érdekében tevékenykedő utasaik, munkatársaik szintén a baleset részesei lehetnek.

A közúton bekövetkezett munkabalesetek száma nyilvános statisztikai adat hiányában csak becsülhető, azonban nem mindegy, hogy a munkáltatók a balesetek megelőzése érdekében – a közúti közlekedés biztonságát elősegítő kampányokon, erőfeszítéseken túlmenően – mit tesznek a munkavállalók képzése, ismereteik gyarapítása, közlekedési moráljuk fejlesztése érdekében.

A közúton bekövetkezett munkabalesetek gyakoriságát – a gyakorlati tapasztalatok alapján – befolyásolja, hogy:

- a közúton történő szállítási igény növekedett,
- a szolgáltatást végző munkáltatók száma folyamatosan nőtt, munkavállalók a közúti közlekedés rendszeres résztvevői,
- egyre több az olyan vállalkozás, amelynek munkavállalói nemcsak a telephely *kerítésén belül*

- dolgoznak, illetve naponta változó munkahelyeik megközelítése, eszközök, anyagok eljuttatása során a közúti közlekedés kockázatainak vannak kitéve,
- a munkáltatók egy részénél a problémát a kedvetlen közlekedési morállal magyarázzák, javítását a közlekedés rendészet kizárólagos feladatának tekintik.

Az emberi tényezők szerepe a közlekedésbiztonságban

A közúti közlekedés egyre nagyobb igényeket támaszt a benne részt vevő emberrel szemben, akinek számára ez a körülmény egy bizonyos terhelési szint elviselését jelenti. Legfeltűnőbbben érzékelhető ez a városi közlekedésben, ahol a gépjárművek forgalma sűrű, a járműösszetétel nem homogén, az útfelület fajlagos járműterhelése nagy, a járművek és a gyalogosok forgalma időszakonként hullámszerűen összetorlódik stb. A gépjármű vezetőjének figyelmét:

- **hatalmas mennyiségű** rázúduló információ köti le, amiből csak egy része hasznos, a többi általában zavaró hatású,
- az állandóan **változó** forgalmi helyzetben **helyes és gyors** döntéseket kell hozni,

Nem véletlen tehát, hogy a baleseti tényezők tanulmányozása kapcsán – az út és a gépjármű fontos szerepének elismerése mellett – elsősorban az élő, szubjektív komponens – **a közlekedő ember vonatkozásában felmerülő problémák kerülnek előtérbe.**

A közúti közlekedés időbeli fejlődése egyre növekvő reakciókészséget kíván meg a közlekedésben részt vevő embertől, azaz egyre gyorsabb felismerési, döntési és cselekvési tevékenységet, pl. egy akadály felbukkanásától a megfelelő vezetési művelet végrehajtásáig.

Az **átlagos adottságú ember** is óhatatlanul **egyre nagyobb baleseti kockázatot képvisel, mert a** fejlődő motorizált közlekedés **növekvő követelményei túlnövik biológiai és pszichológiai képességeit.** A helyzet még kedvezőtlenebbül alakul abban az esetben, ha további lépésként figyelembe vesszük az átlagostól való eltéréseket is. Az emberrel kapcsolatos balesetvizsgálatok ebben a tekintetben az alábbi két fő területet ölelik fel:

- időben viszonylag állandó jellegű feltételek kockázatonövelő hatása (személyi és jellembeli tulajdonságok, különféle képességek, tartós beállítódások stb.)
- időben változó jellegű feltételek hatása a balesetek keletkezésére (teljesítménybeli és hangulati változások, és ezek belső valamint külső körülményei: gyakorlottság, fáradtság, tapasztalat, életkor, munkaidőtartam, éhség, izgatottság, alkoholos hatás stb.)

Emberi hibák szerepe a balesetek bekövetkezésében

A közlekedési rendszer három alrendszerre oszlik:

- ember,
- jármű,
- út és környezet.

Biztonsági szempontból kiemelt szerepe van az emberi alrendszernek, mert az ember képes rá, hogy bizonyos határok között alkalmazkodjon a környezeti és a jármű alrendszer hiányosságaihoz, neki van leginkább lehetősége arra, hogy korrigálja a másik két alrendszer hibáit.

A baleseti ok-kutatások eredményei szerint a **közúti balesetek több mint 90%-ában a közlekedő ember** (járművezető vagy gyalogos) **felelős részben vagy teljes mértékben a balesetek okozásáért.** A legtöbb baleset létrejöttében általában nem egyetlen tényező játszik szerepet, hanem a különböző tényezők kombinációja.

A baleset létrejöhet **emberi hibák** (mulasztások) eredményeként, de az emberi hibához társulhatnak **nem megfelelő környezető tényezők** (pl. csúszós út, a közúti jelzések nem megfelelő elhelyezése, korlátozott látótávolság), vagy **járművek műszaki hibája**, nem megfelelő ergonómiai kialakítása.

A járművezetés folyamata lényegében a következő szakaszokra tagolható:

- a környezetből érkező ingerek érzékelése, felismerése, azonosítása,
- döntés arról, hogy a jármű eddigi mozgásába szükséges-e beavatkozni, és ha igen, mit kell tenni,
- a szükséges járműkezelési tevékenységek elvégzése, amelynek eredményeként változás következik be a jármű mozgásának irányában, sebességében vagy egyszerre mindkettőben.

A fenti szakaszok azonban időben nem különülnek el élesen egymástól. Az érzékelés folyamatosan történik, mindegyik fázist végigkíséri. A járművezetőhöz folyamatosan érkeznek az ingerek a környezetében végbe menő változásokról, a saját cselekvéséről és annak hatásairól. Az új információk alapján:

- korrigálhatja döntését,
- félbeszakíthatja cselekvését,
- új döntést hozhat,
- vagy újabb korrekciós beavatkozásokat végezhet el.

Az észlelést, döntést, cselekvést a járművezető számtalan egyéni jellemzője (figyelme, képességeinek szintje, ismeretei, pillanatnyi készenléti állapota, személyisége, beállítódása, motivációja) befolyásolja, és ezek eredményeként alakul ki az adott személy közlekedési magatartása a pillanatnyi helyzetben.

A járművezetés előbb ismertett folyamatának megfelelően a következő hibákat követhetjük el a járművezetése közben:

- hibák az információ-felvétel, -feldolgozás folyamatában
 - észlelési hibák
 - figyelmi hibák
 - becslési hibák
- döntési hibák
- cselekvési (járműkezelési) hibák.

A hibák részletes bemutatására, elemzésére nem térünk ki, mert ezt az általános ismertetés kereteit lényegesen meghaladja.

Az *Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (OSHA)* egy jelentést tett közzé a közúti gépjárművezetőket veszélyeztető kockázatok kezelésére vonatkozó esettanulmányokról. Az *EU* tagországokból vett példák a közúti fuvarozásban dolgozó gépjárművezetők védelmére irányuló kezdeményezéseket és intézkedéseket ismertetnek. Főbb megállapításaik, javaslatok az *OSHA* honlapján megtekinthetők.

Kitekintő

Hírek

Közlemény

Az MSZT a következő szabványok korszerűsítését tervezi
Az MSZT/MB 315 Daruk, emelőgépek és elemeik nemzeti szabványosító műszaki bizottság a következő szabványok kidolgozását/korszerűsítését vette programba:

MSZ 9721-1:2009	Emelőgépek időszakos vizsgálata. 1. rész: Általános előírások
MSZ 9721-7	Emelőgépek időszakos vizsgálata. 7. rész: Toronydaru
MSZ 9721-8	Emelőgépek időszakos vizsgálata. 8. rész: Mozgó munkaállvány
MSZ 16226:1985	Gépi hajtású targonca kísérődokumentációja
MSZ-07-4446:1991	Gépjármű emelők időszakos vizsgálata

Villamos berendezések üzemeltetése (MSZ 1585:2012)

Ez év április 1-jén megjelent a villamos berendezések üzemeltetésére, azaz az ezzel kapcsolatos magatartásra vonatkozó követelményeket tartalmazó MSZ 1585 újabb korszerűsített változata.

Az MSZ 1585 2001. óta tartalmazza közös kiadványban az MSZ EN 50110-1:2005 „Villamos berendezések üzemeltetése” szabványt, valamint az azzal együtt alkalmazandó nemzeti kiegészítéseket. A villamos berendezések üzemeltetése esetében az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (CENELEC) elfogadja ezt a szokatlan megoldást, mint a biztonsági színvonal fokozatos, európai összehangolására tett, meghatározó lépést a villamos berendezések üzemeltetésével, illetve a villamos berendezésekkel, a villamos berendezéseken vagy azok közelében végzett munkákkal kapcsolatban. Ennek történeti háttere, hogy minden műszakilag fejlett országban már korábban is volt ilyen saját (nemzeti) szabályozás, és csak később (elsősorban a munkaerő-vándorlás megkönnyítésére) készült közös európai szabvány. A cél az, hogy a ma nemzeti kiegészítéseknek tekintett, korábbi vagy a berendezések különbözőségeiből adódó nemzeti előírások összehangolásával európai szabvány tartalmazza a közös biztonsági szintet megvalósító követelményeket. A szabvány fejezet- és szakaszszámozása követi az MSZ EN 50110-1 fejezet- és szakaszszámozását. Annak adott fejezetéhez vagy szakaszához kiegészítő követelményt adó fejezet vagy szakasz száma 100-zal kezdődő sorszámossal egészül ki, továbbá 100-zal kezdődő sorszámot kapnak az MSZ EN 50110-1-hez képest új fejezetek, új szakaszok, valamint az új melléklet is. A nemzeti kiegészítések a szabványban dőlt betűvel vannak szedve.

A 2001. évi kiadás után a szabványt 2009-ben korszerűsíteni kellett az EN 50110-1-nek a CENELEC által kiadott új változata miatt. A mostani korszerűsítést, amely csak a nemzeti kiegészítéseket érinti, az áramszolgáltatók kezdeményezték, és azt a villamos berendezéseket alkotó villamos szerkezetek és a villamos berendezésekkel kapcsolatos munkavégzési eljárások fejlődése indokolta.

A korszerűsített kiadás fontosabb változásai:

- egyes szakkifejezések meghatározásának pontosítása, a feleslegessé vált szakkifejezések és meghatározásuk törlése;
- egy új előírás, mely szerint minden villamos berendezés esetén meg kell határozni a berendezésfelelős személyt;
- annak a személynek a pontos meghatározása, aki a villamos berendezéseknek a normálüzemtől való eltérő használatát engedélyezheti;
- munkavégzés során az üzemi naplóba rögzítendő adatok bővítése, pontosítása;
- munkavégzéshez viselendő ruházatra vonatkozó követelmények módosítása;
- azoknak a feltételeknek a meghatározása, amelyek fennállása esetén a feljogosított üzemi személy egyedül végezhet kapcsolási műveleteket;
- azoknak a feltételeknek a meghatározása, amelyek

fennállása esetén a feszültségmentesítés egyes műveletei távműködtetéssel is elvégezhetők;

- a feszültségmentes állapot ellenőrzése és a visszakapcsolás elleni biztosítás követelményeinek szigorítása, pontosítása;
- a szabadvezetékek nyomvonalának közelében végzendő gallyazás követelményeinek pontosítása, az oszlopra mászás és a leesés elleni biztosítás követelményeinek módosítása;
- a feszültség alatti munkavégzés és a közelítési övezet védőtávolságainak nemzeti értékeit meghatározó új táblázat bevezetése, a szabadvezetékek veszélyes közelségére vonatkozó táblázat törlése.

Az MSZ 1585 korszerűsített változatának alkalmazásával a villamos berendezésekkel kapcsolatos munkavégzés a berendezések mai kialakítása mellett biztonságosabb és gazdaságosabb is lesz.

Szabványok

Munkabiztonságot érintő nemzeti szabványok közzététele:

/A Szabványügyi Közlöny 2012. augusztusi száma alapján./

FIGYELEM!

A szürke mezőben lévő szabványok angol nyelven kerültek kiadásra

Az idegen nyelvű szabványok címfordítása nem hivatalos fordítás, csak tájékoztatásul szolgál. A nemzetközi szabványok a bevezetéskor kapják meg a hivatalos magyar nyelvű címüket.

1	MSZ EN	421:2010	Védőkesztyűk ionizáló sugárzás és radioaktív szennyezés ellen – Az MSZ EN 421:1998 helyett –
2	MSZ EN	530:2010	Védőruházati anyagok kopásállósága. Vizsgálati módszerek – Az MSZ EN 530:1998 helyett –
2	MSZ EN	1993-1-8:2012	Eurocode 3: Acélszerkezetek tervezése. 1-8. rész: Csomópontok – Az MSZ EN 1993-1-8:2005 és az MSZE 21993-1-8:2008 helyett –
2	MSZ EN	15436-1:2009	Út menti területet karbantartó berendezések. 1. rész: Fogalommeghatározások
2	MSZ EN	15436-2:2009	Út menti területet karbantartó berendezések. 2. rész: A műszaki jellemzők értékelése
7	MSZ EN	1127-1:2012	Robbanóképes közegek. Robbanásmegelőzés és robbanásvédelem. 1. rész: Alapelvek és módszertan – Az MSZ EN 1127-1:2009 helyett –
8	MSZ EN	1459:1998+A3:2012	Targoncák biztonsága. Változtatható kinyúlású gépi hajtású targoncák – Az MSZ EN 1459:1998+A2:2010 helyett –
9	MSZ EN	1729-2:2012	Bútorok. Oktatási intézmények ülőbútorai és asztalai. 2. rész: Biztonsági követelmények és vizsgálati módszerek – Az MSZ EN 1729-2:2006 helyett –
10	MSZ EN	13001-3-1:2012	Daruk. Általános kialakítás. 3-1. rész: Acélszerkezetek határállapotai és megfelelőségének igazolása
11	MSZ EN	13463-5:2012	Potenciálisan robbanóképes közegekben használatos nem villamos gyártmányok. 5. rész: Szerkezetbiztonsági védelem „c” – Az MSZ EN 13463-5:2004 helyett –
12	MSZ EN	14985:2012	Daruk. Gémes forgódaruk – Az MSZ EN 14985:2007 helyett –
13	MSZ EN	62305-2:2012	Villámvédelem. 2. rész: Kockázatkezelés (IEC 62305-2:2010, módosítva) – Az MSZ EN 62305-2:2006 helyett, amely azonban 2014. 01. 13-ig még érvényes –
14	MSZ EN ISO	20347:2012	Személyi védőeszköz. Munkalábbeli (ISO 20347:2012) – Az MSZ EN ISO 20347:2008 helyett

Visszavont nemzeti szabványok

A Szabványügyi Közlöny 2012. augusztusi számában munkabiztonságot érintő nemzeti szabvány visszavonása nem történt.

Jogszabályok

Megjelent jogszabályok

174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet a járási (fővárosi kerületi) hivatalok kialakításával összefüggésben egyes kormányrendeletek módosítá-

sáról (Hatályos: 2012. 07. 27., 2012. 09. 01., 2013. 01. 01.) (Módosítja a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendeletet, az egyes veszélyes anyagok és veszélyes készítmények kivételével, illetve behozatalával összefüggő bejelentési eljárás részletes szabályairól szóló 123/2009. (VI. 12.) Korm. rendeletet és a Nemzeti Munkaügyi Hivatalról és a

szakmai irányítása alá tartozó szakigazgatási szervek feladat és hatásköréről szóló 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendeletet Hatályos: 2013. 01. 01.)

- 211/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet módosításáról (Hatályos: 2012. 08. 07., 2013. 01. 01.)
- 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól (Hatályos: 2012. 09. 01.)
- 1299/2012. (VIII. 13.) Korm. határozat a munkabalesetben elhunyt, valamint megrokkant munkavállalók emléknapijáról (Hatályos: 2012. 08. 14.)

Egy munkabaleset tanulságai

Gravitáció

A halálos kimenetelű munkabalesetek döntő többsége – a közúti közlekedési balesetek számát nem megelőzve – a magasból való leesés, aknába, munkagödörbe történő beesés miatt következik be.

A munkabaleset előzményei, tényállás

A födém, tetőszigetelési munkákra szakosodott Kft. 6 db egyenként kb. 400m² tetőfelületű lapos tetős épületből álló Ipari Parkrészt szigetelés karbantartására kiírt pályázatát megnyerte. A 20 fővel működő Kft. több mint 15 éve végez országsszerte tetőszigetelést, így felújítási munkákat is.

A szerződés szerint az F épülettel kellett kezdeni a felújítást.

A munkaterületre a Kft. ügyvezetője 6 fő munkavállalót irányított. A helyszíni irányítási, koordinálási munkákkal építész-technikus képesítéssel rendelkező K. F-et – aki az alapítástól a Kft.-nél dolgozik – bízta meg. A technológiai folyamatnak megfelelően először a sérült szigetelőanyag visszabontását, a betonfelület kijávitását, stb. végezték 2 napon keresztül.

A szigetelési munka megkezdéséhez a tetőfelületre előbb a szigetelőanyagot kellett feljuttatni. A bedolgozandó szigetelőlemezek felszállítása a tetőfelületre úgy történt volna, hogy a tekercseket kötéllel húzzák fel az épület hosszában az épülethez csatlakozó előtető részre. K. F. a feladat meghatározását követően – a munka megkezdést megelőzően – az épület belsejében lévő munkaterületre átment.

A szigetelőanyag feljuttatása I. R. feladata volt, míg a többiek a tetőfelületen végezték az előkészületi munkákat. I. R. a munkát kb. 7³⁰-kor kezdte, a szigetelőanyagokat egy fa konténerbe helyezte, majd a csarnokban lévő targoncával az előtető mellé állva felemelte annak a villáját. Ezután az előtetőhöz támasztott fém létrán felmászott, félig belépett a targonca villán nyugvó konténerbe, melynek az egyensúlyi helyzete megbomlott, megbillent és I. R. kb. 5,2 m magasból a 3,6 m-en lévő előtetőre zuhant.

A zuhanás közbeni kiáltást és a zuhanás zaját a tetőn dolgozó munkatársak hallották. Először V. K. ért a vérző fejű munkatársához. A sérülést látva azonnal kiáltott az épület belsejében tartózkodó K. F.-nek. A megbízott vezető a helyszínre érkezve azonnal mentőt hívott.

A mentő 15 percen belül a helyszínre érkezett. A mentőorvos irányításával a sérültet a talajszintre emelték, csak a halál beálltát tudták megállapítani.

A munkabaleset észlelése, a belső információ

A mentőorvos diagnózisa után K. F. értesítette a munkáltatóját, a rendőrséget és az Ipari Park biztonságtechnikai szakemberét. A Kft. munkavédelmi szakembert nem foglalkoztatott, így az ügyvezető a helyszínre érkezést követően az Ipari Park munkavédelmi mérnök képesítésű munkatársával kötött szerződést a súlyos munkabaleset kivizsgálására.

A kivizsgálással megbízott szakember értesítette a baleset helyszíne szerint területileg illetékes Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelőségét. A Felügyelőség felügyelője az értesítést követően bekapcsolódott a vizsgálatba.

A munkabaleset kivizsgálása

A helyszínelést végzők – az Mvt. végrehajtási rendeletében foglaltakat figyelembe véve – a helyszínelés során, külön-külön készítettek helyszínrajzot, melyen rögzítették az F épület elhelyezkedését, a többi épülethez, kapubejárathoz viszonyítva. Jelölték a szigetelőanyag épületen belüli helyét, a konténer szállítási útvonalát. A targonca épület melletti elhelyezkedését.

Fényképfelvételeket készítettek az épület homlokzati részéről, az emelővillán lévő konténeréről.

A rajzokon bejelölték a munkatársak helyét a baleset pillanatában.

Feljegyezték a járófelület állapotát, valamint az időjárási viszonyokat is.

A kivizsgálás megállapításai

A személyi tényezők

A munkavállalókat így munkabalesetet szenvedett munkavállalót is határozatlan idejű szerződéssel foglalkoztatta a Kft. (A balesetes munkaszerződését nem módosították, nem került felvezetésre a megváltozott munkabére, illetve a munkavégzés helye pontatlanul volt bejegyezve.) A munkavállalók munkaköri, szakmai, illetve személyi higiéniés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerinti előzetes és időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálaton részt vett. A tetőfedői munkákra vonatkozó „alkalmas” bejegyzés szerepelt a vélemény lapon.

A balesetet szenvedett munkavállaló I. R. tetőfedő szakmunkás képesítéssel rendelkezett. Az Ipari Park működtetőjétől kölcsönzött – K. F. tudtával és engedélyével használt – emelővillás targonca vezetésére jogosultsága nem volt.

Egyéni védőeszköz

A Kft. kockázatértékelésen alapuló egyéni védőeszköz juttatási renddel nem rendelkezett megsértve ezzel az Mvt. 56.§ -ában foglaltakat.

„Az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltató írásban határozza meg. E feladat ellátása munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.”

Védőeszközként csak védősisakot és ismeretlen származási helyű védőkesztyűt biztosítottak. A munkavállalók sportcipőt viseltek, leesés elleni védőeszközzel sem rendelkeztek.

A munkaeszköz(ök)

A balesetet szenvedett munkavállaló (de az Ipari Parkban dolgozó más munkavállalói is szükség esetén TOYOTA 7FD35 típusú 3500 kg teherbírású 4,5 m emelőmagasságú diesel üzemű targoncát használtak. A targonca emelési magassága a tetősíkhöz viszonyítva 70 cm-rel kisebb volt, ezért kellett (volna) a fa konténerbe lépve az oda behelyezett szigetelő anyagot onnan kiemelni, majd a tetősíkra helyezni. Az emelővilla nem volt a konténer papucs méretéhez pontosan beállítva ezért billenhetett meg a létráról történő belépés közben a konténer. A targonca biztonságtechnikai szempontból kifogástalan állapotú volt. (A targoncával kapcsolatos dokumentációkat az Ipari Park illetékes a balesetet vizsgálók rendelkezésére bocsátotta.

A munkakörnyezet

A baleset időpontjában 25-27 °C volt a hőmérséklet, az égbolt napos, 10-20 km/h sebességű, DNy-i irányú szél fúj.

A járófelületen – az előző napi hulladékszállításnak köszönhetően – botásveszélyt jelentő elszóródás, vagy talajjegyenetlenség nem volt tapasztalható.

Egyéb dokumentációk

A Kft. kockázat-értékeléssel nem rendelkezett megsértve az Mvt. 54. §-ban foglaltakat.

(2) „A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. A kockázatértékelés során a munkáltató azonosítja a várható veszélyeket (veszélyforrásokat, veszélyhelyzeteket), valamint a veszélyeztetettek körét, felbecsüli a veszély jellege (baleset, egészségkárosodás) szerint a veszélyeztetettség mértékét. ...”

A munkáltató nem tudta bemutatni a munkavédelmi oktatás megtartását bizonyító dokumentumot.

55. § (1) „A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló

a) munkába álláskor,

b) munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,

c) munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor,

d) új technológia bevezetésekor

elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. Az oktatást rendszeres munkaidőben kell megtartani, és szükség esetén időszakonként - a megváltozott vagy új kockázatokat, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve - meg kell ismételni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.”

Az építési munkaterületen átvizsgált építési naplót, a helyszíni munkavezető rendszertelenül vezette.

A tevékenységgel összefüggésben

A munkáltató

A Kft az anyagmozgatási feladathoz nem biztosított olyan emelő-berendezést, mely a tető síkja fölé ér, aminek használatával nem kell szabálytalanul a konténerbe lépve a kézi kirakodást végezni. Megsértették ezzel az Mvt. 2.§ (2) bekezdésében foglaltakat.

„A munkáltató felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért.”

Az előtetőn és a csarnoképület lapostető-felületén a leesés elleni védelem kollektív módja nem volt kialakítva és a munkaterületen sem állt rendelkezésre a leesés elleni védelemre egyéni védőfelszerelés.

I. R. a leesés elleni védelem teljes hiányában kezdte meg a munkát, az előírások szerinti egyéni védőeszköz nem állt rendelkezésre a helyszínen, a kollektív leesés elleni védelmet a munkaterületen nem alakították ki az előírások szerint.

A szabálytalan állapot eltűrésével a munkáltató megszegte az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 4. sz. melléklet III. fejezet 5.2. 5.3. 5.4. és 5.6. a.) pontok és az Mvt. 28. § (1) és a 40. § (1) bekezdés előírásait.

5.2. „Magasban munkát csak megfelelő és alkalmas berendezéssel, illetve kollektív műszaki védelem biztosításával (pl. emelő-plató, védőháló, védőrács, mobil szereelőállvány) szabad végezni.

Amennyiben a munka természete miatt ilyen berendezések alkalmazása nem lehetséges, megfelelő hozzáférési megoldásról kell gondoskodni, és a munkát végző részére a magasból való lezuhanás megelőzésére kialakított egyéni védőeszközt kell biztosítani.”

5.3. „A munkavállalók lezuhanása és a felhasznált anyagok leesése ellen elsődlegesen biztonságot nyújtó berendezésekkel kell a védelmet kialakítani. Amennyiben erre nincs mód, akkor egyéni védőeszközt kell alkalmazni.”

5.4. „A leesés elleni védelem méretezett és megfelelően rögzített lefedéssel, vagy 1 méter magas, háromsoros, 0,3 m-nél nem nagyobb osztásközű, lábdeszkával, közepdeszkával, valamint korláttal, illetve ezekkel egyenértékű védelmet nyújtó megoldással biztosítható. Védőháló, illetve védőrács alkalmazása esetén annak lyukmérete a 10 cm x 10 cm-t nem haladhatja meg.”

5.6. „Az 5.4. pontban meghatározott védelmet kell biztosítani:

a) azokban az esetekben, amikor a munkavégzés magassága meghaladja a 2 m-t;”

Mvt. 28. § „(1) Az olyan munkahelyen, ahol be- vagy leesési veszély van, vagy a munkavállalót és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat leeső tárgyak veszélyeztetik, elkerítéssel, lefedéssel, vagy más alkalmas módon kell a védelemről gondoskodni.”

Mvt. 40. § „(1) A munkafolyamatot, a technológiát, a munkaeszközt, az anyagot úgy kell megválasztani, hogy

az sem a munkavállalók, sem a munkavégzés hatókörében tartózkodók egészségét és biztonságát ne veszélyeztesse.”

A balesetet szenvedett munkavállaló

I. R. munkavállaló nem követelte meg a munkáltatótól az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítását, figyelmen kívül hagyva az Mvt. 61.§ a) pontban foglaltakat.

„A munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatójától a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását;”

A munkabaleset ok láncolata

- Tetőszigeteléshez szükséges anyagok helyszínrre szállítása,
- A biztosított emelővillás targonca emelési magassága a fogadósintztől 70 cm-rel kevesebb,
- A munkavállaló a targonca villaágait nem állítja a szigetelő anyagot szállító konténer méretéhez,
- A felemelt konténerbe I. R. úgy lép be, hogy a konténer a villaágon megbillen, R. egyensúlyát veszítve az előtetőre zuhan,
- Koponyaalapi törést szenved, a helyszínen meghal.

A munkáltató intézkedése a hasonló munkabaleset megelőzése érdekében

- Az anyagmozgatáshoz megfelelő emelőgép bérlése,
- A leesés elleni védelem kialakítása,
- A munkabaleset tanulságainak széleskörű ismertetése,
- A kockázatértékelés elkészítése,
- Az egyéni védőeszköz juttatási rend biztosítása,
- A juttatási rend alapján az EVE beszerzése, a munkavállalók részére történő átadása,
- A munkahelyi ellenőrzés szigorítása.

A Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelőség intézkedése: A munkáltatóval szemben munkavédelmi bírság.

Olvasóink kérdezték – mi válaszolunk

A használt eszközökről üzembe helyezési engedélyt milyen eszközökről kell készíteni, és milyen adatokat kell tartalmaznia a használatbavételi ill. üzembe helyezési engedélynek?

Válasz: A szervezett munkavégzés során használt eszközökről; azokat kell tartalmaznia, ami alapján a(z) (munka)eszköz beazonosítható.

Általános kiskereskedelmi forgalomban vásárolható barkácsgép minősítésű 230 V feszültségről működő elektromos kéziszerszámok esetében mit kell tartalmaznia a kockázat értékelésnek a gépekről? Pl. falbontó fúró vésőgéptől, hegesztőktől indulva a fém, fa, megmunkáló eszközöktől a forrasztópákaig?

Válasz: Az azonosításukat, a lehetséges kockázatokat, azok elhárítására teendő intézkedéseket, felelőst, határidőt, stb.

Ezek használatára vonatkozóan van e szakmai végzettségi szabály korlát?

Válasz: Igen a 21/2010. (V. 14.) NFGM rendeletben, illetve az OKJ-ban.

Konkrét ügy: adott egy 1500 W teljesítményű kézi előtolású asztali körfűrész, kb. 60 mm vágás mélységgel, használati utasítással. A garancián a következő felirattal „termelésben nem, csak háztartásban használható”. CE jelzés és különböző EU rendelkezésekre való hivatkozás van

A gép elvileg akár a I veszélyes gép kategóriába is sorolható, milyen megítélés alá esik a téma a kockázat értékelés a használat vonatkozásában?

Válasz: Szervezett munkavégzés során a gép a gyártói utasítás szerint nem használható.

Mivel ezeket használják ezrével a kockázat értékelés, időszakos gépvizsgálat, munkavédelmi szakértőtetés vonatkozik e rájuk?

Válasz: Ha nincs ráírva a tiltás akkor igen, ha előírt a szakértői vizsgálat

Egy munkahely, intézmény stb. a vélt szükség szerinti igényei alapján szereli fel magát, ezekkel az ún „termelésben nem használható eszközökkel” meg-

A Munkavédelem szaklapunkban közzétett szövegek és az egyes esetekre, kérdésekre adott válaszok Olvasóink munkavédelmi tájékoztatásában kívánnak segíteni. A kérdésekre adott válaszok a szerzőnk rendelkezésre álló információk alapján kialakított egyéni szakmai véleményét tükrözik. A teljes tényállás ismeretében személyesen nyújtandó jogi tanácsadás eltérő szakmai véleményhez vezethet, ezért az értelmességbeli különbözőségeikért Kiadónk felelősséget nem vállal.

takarítási szándékkal. Egy szakipari végzettségű személyt foglalkoztat, megtakarítási szándékkal, aki jellemzően karbantartási fenntartási, (és még segédmunkási, takarítási) jellegű munkát végez a jelzett minősítésű szerszámokkal. Ez a tevékenység minek minősül? Nem termel, nem forgalmaz, de nem is háztartásban használják a gépeket.

Válasz: Szervezett munkavégzésnek

Adott esetben hatósági ellenőrzés során mi lehet az ilyen jellegű eszközök megítélése (mondjuk, ha van számla, használati utasítás, védőeszköze gép, működőképes, nem sérült és van ÉV mérése)? Ne legyen, de mi a megítélés, ha baleset történik?

Válasz: Ezek szervezett munkavégzés során használt munkaeszközök. Ugyanaz a megítélés.

Ha még belefér a kérdések közé az orvos alkalmassági jogszabály módosító számát ha megírná.

Válasz: 5/2011. (XII. 23.) NGM r.

A kockázatértékelést a foglalkozás egészségügyi fogadott szolgálat véleményezi is vagy csak láttatnia kell?

Válasz: Egyik sem, részt vesz a kockázatértékelésben.

Munkavédelem X. évfolyam,
kilencedik szám, 2012. szeptember
Kiadja a Fórum Média Kiadó Kft.
1145 Bp., Szugló u. 52-54.
Tel.: 273-2090 Fax: 468-2917
Felelős kiadó: Gyórfi Nóra, ügyvezető igazgató
Szerkesztő: Petren Ágnes
HU ISSN 1785-9182
Előfizethető a kiadónál.
Hirdetések felvétele:
Tel.: 273-2090 Fax: 468-2917,
E-mail: forum-media@forum-media.hu
Internet: www.forum-szaklapok.hu
www.forum-media.hu
Nyomdai kivitelezés: Prime Rate Kft.

FORUM

